

A/S “Banka Atmoda”

Vēsturiskā izziņa

Par 1992 – 2004.gadiem

Fonda Nr. D - 4

Akciju sabiedrības "Banka Atmoda"

vēsturiskā izziņa

Akciju sabiedrība "Banka Atmoda" registrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu Reģistrā 1992. gada 20. martā, registrācijas apliecība Nr. 000305531 un bankas darbību veica, pamatojoties uz Latvijas Bankas licenci Nr. 17, kas izsniegta 1992. gada 24. novembrī.

Akciju sabiedrība "Banka Atmoda" izveidota uz paju sabiedrības ar papildus atbildību "Banka Atmoda" bāzes, kļūstot par tās tiesībpārmēju.

1991. gada 23. decembrī bankas dibināšanas sapulcē nolēma izveidot paju sabiedrību ar papildus atbildību "Banka Atmoda".

Tās dibinātāji:

1. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Faktoriāls" (pilnvarotais pārstāvis Mubarizs Bagirovs);
2. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Emi-Par" (pilnvarotais pārstāvis Envers Džabrailovs);
3. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LatinfoLink" (pilnvarotais pārstāvis Rafaels Novruzovs);
4. Paju sabiedrība "Inko" (pilnvarotais pārstāvis S.Petrovs);
5. Fiziska persona Subhi Gasanovs.

Bankas pamatkapitāls sastādīja 6 miljoni rubļu, kuri bija sadalīti 120 akcijās ar vienas akcijas nominālo vērtību 50 tūkstošu rubļu apmērā.

Bankas akcijas tika sadalītas starp tās dibinātājiem sekojošā kārtībā:

1. SIA "Faktoriāls" - 50 akcijas;
2. SIA "Emi-Par" - 20 akcijas;
3. SIA "LatinfoLink" - 20 akcijas;
4. P/s "Inko" - 20 akcijas;
5. S.Gasanovs - 10 akcijas.

Paju sabiedrības "Banka Atmoda" dibināšanas brīdī tās juridiskā adrese bija Rīgā, Sudrabkalna bulvārī, 85.

Par paju sabiedrības "Banka Atmoda" direktori apstiprināja Mariju Višņevsku, ievēlēja bankas valdi triju cilvēku sastāvā: M.Višņevska, A.Gerharde, A.Ozoliņš, par revīzijas komisijas priekšsēdētāju - J.Torohtija (1991. gada 23. decembra dibināšanas protokols).

1992. gada 12. marta p/s "Banka Atmoda" dibinātāju sēdē nolēma mainīt darbības veidu un no paju sabiedrības "Banka Atmoda" izveidot akciju sabiedrību "Banka Atmoda". Dibināšanas pilnsapulcē tika apstiprināti bankas statūti, ievēlēta bankas pārvalde un valde.

A/s "Banka Atmoda" statūtos tika noformulēti bankas galvenie pamatvirzieni:

- sekmēt tirgus attiecību attīstību Latvijas Republikas ekonomikā un tās tālāku integrēšanos pasaules ekonomikā;
- mobilizēt uzņēmumu un organizāciju pašu un piesaistītus līdzekļus, kā arī iedzīvotāju personīgos naudas uzkrājumus, lai attīstītu valsts ekonomiku;
- atvērt un vest klientu un banku-korespondentu, arī ārvalstu klientu un banku kontus;
- veikt operācijas ar vērtspapīriem;
- piešķirt kredītus, pamatojoties uz kredītlīgumiem, kuri noslēgti ar aizņēmēju;
- veikt klientu uzdevumā pilnvarojuma (trasta) operācijas;
- sniegt konsultatīvus pakalpojumus un veikt citas likumā atļautās bankas operācijas.

1992. gada 10. jūnija bankas akcionāru sapulcē nolēmja palielināt a/s "Banka Atmoda" pamatkapitālu uz 150 miljoniem rubļu (vienas akcijas apmērs 50 000 rubļu) ar 3000 akcijām.

Bankas akcijas tika sadalītas starp tās dibinātājiem sekojoši:

1. SIA "LatinfoLink" - 1475 akcijas (tai skaitā 75 akcijas vācu markās par summu 33 784 DEM, 1400 - par 70 miljoniem LVR);
2. SIA "Faktoriāls" - 1475 akcijas (tai skaitā 75 akcijas vācu markās par summu 33 784 DEM, 1400 - par 70 miljoniem LVR);
3. SIA "Emi-Par" - 20 akcijas par 1 miljonu LVR;
4. SIA "Inko" - 20 akcijas par 1 miljonu LVR;

5. Fiziska persona Subhi Gasanovs - 10 akcijas par 0,5 miljoniem LVR.

Šajā pat akcionāru sapulcē izveido a/s "Banka Atmoda" padomi (pārvaldi) šādā sastāvā:

- priekšsēdētājs S.Gasanovs,
- locekļi: R.Novruzovs, D.Borovikovs un Z.Skurvids un apstiprina bankas valdes sastāvu:

- priekšsēdētāja M.Višņevska,
- priekšsēdētājas vietniece D.Jankovska,
- valdes locekļi: A.Gerharde un J.Torohtija.

Mainās bankas adrese: Ganību dambis, 36, Rīga, LV 1005.

Ar 1992. gada 30. novembra bankas valdes lēmumu Nr. 22, izdala 1,5 miljonus LVR jauno bankas telpu remontam un to sakārtošanai atbilstoši bankas statusam.

Sakarā ar a/s "Banka Atmoda" darbības paplašināšanos 1992. gada 4. novembra bankas dibinātāju sapulcē nolemj izmainīt tās sastāvu:

- padomes priekšsēdētājs S.Gasanovs,
- padomes locekļi: R.Novruzovs, M.Bagirovs un Ē.Gasanovs.

1992. gada decembrī a/s "Banka Atmoda" saņēma Latvijas Bankas atļauju naudas operāciju veikšanai ārzemju valūtā un atvēra korespondētājrēķinus Vācijas, Dānijas, Šveices un Holandes bankās. 1992. gadā bankas tīrā peļņa bija 10 miljoni LVR.

1993. gada 3. februāra a/s "Banka Atmoda" dibinātāju kopsapulce nolēma palielināt pašreizējo statūtu fondu līdz 150 miljoniem LVR.

1993. gada 10. maija bankas valdes sēdē (protokols Nr. 4) nolēma sadalīt 40 bankas akcijas par 2 miljoniem LVR starp bankas darbiniekiem:

1. M.Višņevska - 10 akcijas,
2. A.Gerharde - 10 akcijas,
3. D.Jankovska - 6 akcijas,
4. G.Dombrovska - 6 akcijas,
5. K.Sedova - 3 akcijas,
6. I.Piļka - 3 akcijas,
7. J.Balcere - 2 akcijas.

Sakarā ar finansiālām grūtībām 1993. gada 15. jūnija bankas akcionāru kopsapulce (protokols Nr. 5) nolēma izslēgt no dibinā-

tāju sastāva SIA "Emi-Par" un iekļaut SIA "Envers" un tirdzniecības namu "Aipara" un bankas statūtu kapitāls tiek sadalīts sekojoši:

1. Bankas kolektīva akcijas - 40 akcijas (par 2 000 000 LVR);
2. SIA "LatinfoLink" - 1190 akcijas (par 59 500 000 LVR);
3. SIA "Inko" - 20 akcijas (par 1 000 000 LVR);
4. SIA "Faktorial" - 720 akcijas (par 36 000 000 LVR);
5. SIA "Envers" - 384 akcijas (par 19 200 000 LVR);
6. TN "Aipara" - 636 akcijas (par 31 800 000 LVR);
7. S.Gasanovs - 10 akcijas (par 500 000 LVR).

Ar 1993. gada 20. septembri a/s "Banka Atmoda" apstiprina Gunti Tomsonu par bankas prezidentu (1993. gada 20. septembra bankas kopsapulces protokols Nr. 8).

1993. gada 28. oktobrī bankas kopsapulce (protokols Nr. 9) nolēma parakstīt līgumu ar a/s "Loka" par telpu izmantošanu pēc adreses L.Pils ielā 21. Jaunās telpas, kas atrodas Vecrīgā, veicinātu klientu piesaistīšanu un palielinātu bankas aktīvus.

1993. gadā a/s "Banka Atmoda" ieviesa klientu apkalpošanas kompjūterizācijas sistēmu, kurai 1992. gadā izdalīja 1,5 miljonus LVR.

1993. gadu a/s "Banka Atmoda" beidza ar 212 807 latu zaudējumu.

1994. gada 3.-4. martā Latvijas Banka veica a/s "Banka Atmoda" pārbaudi un konstatēja, ka bankas tīrie zaudējumi uz 1994. gada 1. martu sasnieguši 167 577 latus, kā rezultātā bankas pašu kapitāls ir par 20% mazāks nekā pamatkapitāls. Uz 1994. gada 1. martu a/s "Banka Atmoda" kredītportfeļa lielums bija 1 192 456 lati. Visi izsniegtie kredīti bijuši istermiņa t.i. līdz 1 gadam. 15% no visiem kredītiem izsniegti bez jebkādam garantijām, 36% no kredītiem (431 420 lati) ir ar nokavētiem termiņiem, 2 kredīti izsniegti bankas akcionāriem (TN "Aipara" un SIA "Envers") kopsummā 288 900 latu, kas ir 30% no pašu kapitāla. Ņemot vērā to, ka 5 bankas akcionāri savā starpā saistītas juridiskas personas Latvijas Banka norāda, ka steidzami jāveic pasākumi, lai likvidētu zemas kvalitātes kredītu izsniegšanu un uzlabotu kredītu atmaksas kārtību un ka nepieciešams izveidot a/s "Banka Atmoda" kredītkomiteju.

1994. gada 28. marta bankas dibinātāju kopsapulcē (proto-

kols Nr. 13) nolemj būt par komercbankas dibinātāju Azerbaidžānas Republikas teritorijā. Šis lēmums netiek realizēts.

Ar 1994. gada 13. aprīli no bankas valdes priekšsēdētājas amata atbrīvo M.Višņevsku un šajā amatā ievēl D.Jankovsku (bankas kopsapulces protokols Nr. 15).

1994. gada 3. maija bankas kopsapulce apstiprina bankas kredītkomiteju šādā sastāvā: G.Tomsons, E.Džabrailovs, A.Mjagkovs, G.Kalniņš un apstiprina Nolikumu par pārstāvniecības atvēršanu Minskā un par pārstāvniecības direktoru apstiprina A.Mjagkovu (protokols Nr. 18).

1994. gada 5. maijā Latvijas Banka apstiprina par a/s "Banka Atmoda" valdes priekšsēdētāju prezidentu G.Tomsonu.

1994. gada 17. maija bankas akcionāru pilnsapulcē (protokols Nr. 19) pieņem izmaiņas statūtos (LR Uzņēmumu reģistrā reģistrēts 1994. gada 10. jūnijā). Bankas statūtu fonds sastāda 750 000 latu un tas sadalīts 3000 akcijās (vienas akcijas nominālvērtība 250 latu) un tās sadalītas sekojoši:

SIA "LatinfoLink" - 1180,

SIA "Faktoriāls" - 50,

TN "Aipara" - 570,

SIA "Envers" - 1130,

P/s "Inko" - 20,

S.Gasanovs - 10,

A.Griķis - 10,

A.Gerharde - 10,

D.Jankovska - 6,

G.Dombrovska - 6,

R.Sedova - 3,

I.Piļka - 3,

J.Balcere - 2.

Bez tam šajā pilnsapulcē apstiprina bankas valdi: G.Tomsons (priekšsēdētājs), D.Jankovska un A.Gerharde un bankas padomi: A.Griķis (priekšsēdētājs), A.Cimdars, S.Logins, S.Gasanovs, I.Vietniece.

1994. gada 2. augusta a/s "Banka Atmoda" akcionāru pilnsapulcē nolemj palielināt bankas pamatkapitālu līdz 5 miljoniem latu, izlaižot jaunas akcijas (20 000 akciju 250 latu nominālvērtībā) un Latvijas Banka ar 1994. gada 22. septembra

lēmumu Nr. 113/4 akceptē to.

1994. gada 17. augusta bankas valdes sēdē (protokols Nr.4) nolēmj ar 1994. gada 1. septembri ieviest jaunu kompjuāterprogrammu "Sāpnis".

A/s "Banka Atmoda" pilnsapulcē pieņem statūtu papildinājumu (LR Uzņēmumu registrā registrēts 1994. gada 7. novembrī), ka katram bankas valdes loceklim jāiegādājas 2 bankas akcijas un jānodod tās kā nodrošinājums bankas valdē.

LR Ekonomikas ministrija 1994. gada 10. novembrī izsniedza speciālu atļauju - licenci Nr. 182/1, kas deva a/s "Bankai Atmoda" tiesības nodarboties ar privatizācijas sertifikātu tirdzniecību un atvērt privatizācijas sertifikātu tirdzniecības kontu bankā. 1994. gadā banka iepirkusi 9653,5 gabalus sertifikātu par summu 50 000 latu.

Līdz 1994. gada 1. decembrim a/s "Banka Atmoda" bija parakstītas 4002 jaunās akcijas par kopējo summu 1,5 miljoniem latu. Tās bija parakstījusi firma "Ollis International Ltd, Inc." par 1 miljonu latu un bankas prezidents G. Tomsons - 500 latiem. Firma "Ollis International Ltd, Inc." registrēta Panamā 1994. gada jūlijā (pilnvarotā persona V. Boļšakovs). Taču par firmas dibinātājiem, tās finansiālo stāvokli un darbības pamatvirzieniem bankā informācijas nebija.

Uz 1994. gadu a/s "Banka Atmoda" pamatkapitāls bija 1000000 latu. Pēc 2. akciju laidiena bankas pamatkapitālu ir apmaksājusi firma "Ollis International Ltd, Inc." 250 000 latu apmērā.

1994. gadā bankas izstrādātā kredītpolitika paredzēja neizsniegt kredītus bez nodrošinājuma. 1994. gada decembrī Latvijas Bankas Kredītiestāžu uzraudzības pārvalde pārbaudes laikā konstatēja, ka faktiski tiek pieļauta kredītu izsniegšana bez nodrošinājuma un ar nepietiekoši noformētiem dokumentiem. Noformējot kīlas līgumus kredītlīetai netiek pievienots iekīlājamā priekšmeta novērtējums, netiek pieprasīti dokumenti par aizņēmēja finansiālo stāvokli kredīta izsniegšanas un izmantošanas laikā. Banka neveic analīzi, no kādiem avotiem aizņēmējs dzēsīs kredītu. Uz 1994. gada 1. decembri banka izsniegusi 94 kredītus par 2 711 miljoniem latu. Latvijas Banka pēc pārbaudes konstatēja, ka daļa no aizdevumiem neatbilst kredītu prasībām un tādēļ jāizveido uzkrājumi nedrošo parādu pamatsummām 491 tūkstošu la-

tu apmērā, patlaban banka izveidojusi speciālos uzkrājumus tikai 202 tūkstošu latu apmērā.

A/s "Banka Atmoda" galvenais ieņēmumu avots 1994. gadā ir saņemtie procenti par kredītiem - 461 537 latu un saņemtā komisijas nauda - 137 417 latu. Uz 1994. gada 1. decembri banka termiņnoguldījumos piesaistījusi 1 984 055 latus, no kuriem 149 227 latu (7,5%) ir depozīti no privātpersonām un vislielākie izdevumu posteņi ir samaksātie procenti kredītiestādēm un noguldītājiem - 462 849 latu.

1994. gadā a/s "Banka Atmoda" izveidoja jaunas struktūrvienības: juridisko dienestu, kredītdaļu un norēķina daļu.

1994. gadu a/s "Banka Atmoda" plānoja noslēgt ar peļņu, bet sakarā ar audita vērtējumu un prasību palielināt uzkrājumu fondu nedrošiem parādiem par summu 270 000 latu, kā arī sakarā ar bankas pāreju jaunās telpās, kur remonta izdevumi sastādīja 77 tūkstošus latu un dzēsa arī z/s "Palmas" garantijas par summu 176 300 ASV dolāru. Šo iemeslu dēļ banka plānoto peļņu neguva. 1994. gada pārskatu auditēja starptautiskā auditoru firma "Deloitte & Touche".

Ar 1995. gada 1. janvāri a/s "Banka Atmoda" kredītus sāk izsniegt latos, jo sakarā ar valūtas kursa svārstībām banka cieta zaudējumus, izsniedzot kredītus valūtā. Banka ar 1995. gada 15. februāri samazina depozītu noguldījuma procentu likmi. 1995. gada 29. marta bankas akcionāru pilnsapulcē par kredītkomitejas vadītāju iecēļ M.Bagiropu, par tās locekļiem: R.Novruzovu, M.Bagiropu, U.Sniegu un G.Celmiņu.

1995. gada 3. aprīļa a/s "Banka Atmoda" valdes sēdē nolēmj pāriet uz jaunu bankas informatīvās kompjutersistēmas "Bank Man" ieviešanu, lai paaugstinātu klientu apkalpošanas līmeni. Sistēma tika ieviesta ar 1995. gada 1. oktobri.

No 1995. gada jūlija mēneša Nikozijā (Kipra) registrētā ofšora bankā "Federal Bank of Middle East" a/s "Banka Atmoda" atvērusi USD kontu maksājumu karšu "Visa Gold Card" apkalpošanai. Šo karšu noteiktais limits ar apkalpošanas līgumu ir 5 000 USD un kā nodrošinājums tām kalpo iesaldētie līdzekļi karšu lietotāju kontos.

Laikā no 3.-12. oktobrim 1995. gadā Latvijas Bankas Kredītiestāžu uzraudzības pārvalde veic a/s "Banka Atmoda" pār-

baudi, kurā konstatē, ka kredītu kopsumma uz 03.10.95. bija 1 932 6 tūkstoši latu jeb 48,6% no bankas aktīviem. Galvenais kredītu kvalitātes pazemināšanas iemesls ir nepietiekošs nodrošinājums un informācijas trūkums par aizņēmēju un atmaksas kavējumi. Banka izsniegusi tādus kredītus, kas pārsniedz 10% pret bankas pašu kapitālu: SIA "Favola" 181.3 tūkst. latu, SIA "Nojume" 181.3 tūkst. latu, O.Šamo 273.0 tūkst. latu, SIA "Aikom" 274.3 tūkst. latu, J.Šulcs 181.3 tūkst. latu. A/s "Banka Atmoda" pēc Latvijas Bankas izdarītā kredītportfeļa novērtējuma jāizveido uzkrājums 605.5 tūkst. latu apjoma (uz 01.10.95. tas ir 216.3 tūkst. latu).

Bankai ir nodibinātas korespondentattiecības ar 17 bankām: a/s "Latvijas Universālā banka" un 16 ārzemju bankām, tai skaitā 6 OECD* valstīs. Bankai ir radušās problēmas sadarbojoties ar NVS valstu bankām, tādēļ nolemj slēgt korespondentkontus a/s "Polybank" (Maskava) un Kazahstānas bankā "Tole-Bi".

Latvijas Banka (1995.g. 25. oktobra vēstule Nr. 08-006.5/2590) aizliedz a/s "Banka Atmoda" piesaistīt visa veida termiņnoguldījumus un izsniegt un pagarināt visa veida kredītus.

1995. gada 6. novembra bankas akcionāru pilnsapulcē (protokols Nr. 27) izanalizējot un novērtējot bankas darbību konstatē, ka bankas akciju otrais laidniens nav noticis pilnā apjomā. Uz 1995.g. 2. oktobri bankas izsludinātais pamatkapitāls ir 5 000 000 latu, parakstītais pamatkapitāls - 2 115 250 latu, apmaksātais pamatkapitāls - 1 681 000 latu.

Lai novērstu radušos situāciju akcionāru pilnsapulce nolēma, ka akcionāriem jāiemaksā rezerves kapitālā 460 000 latu pašu kapitāla atjaunošanai, līdz 20.11.95. atgriezt izsniegtos kredītus un procentus par tiem 770 150 latu apmērā un aizliegt pagarināt kredītermiņus bez ekonomiskās un finansiālās darbības pārbaudes. Ievēl B.Avotiņu par a/s "Banka Atmoda" valdes locekli un uzdod iegādāties 2 akcijas.

A/s "Banka Atmoda" darbības ^{pārbaudi} 1995. gada 1. pusgadu un 1996. gadu veica auditorfirma "Deloitte & Touche".

1995. gadu a/s "Banka Atmoda" beidza ar peļņu - 228 000 latu. Pēc audita pārbaudes rezultātiem bija jāizveido papildus uzkrājumi kredītiem un līdz ar to reālā bankas peļņa bija 131 000 latu.

OECD - Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

Latvijas Banka ar savu 1996. gada 2. janvāra vēstuli Nr. 08.3-006.5.5, ņemot vērā a/s "Banka Atmoda" veiktos pasākumus bankas darbības uzlabošanai, atceļ ierobežojumus bankas darbībai. Turpmāk a/s "Banka Atmoda" atļauj veikt ieguldījumus riska aktīvos, kas kopsummā nepārsniedz 2,2 miljonus latu. Minētais ierobežojums neattiecas uz prasībām pret Latvijas Republikas un OECD valstu kredītiestādēm. A/s "Banka Atmoda" atļauj piesaistīt termiņnoguldījumus no juridiskām personām, taču paliek spēkā aizliegums piesaistīt noguldījumus no privātpersonām.

1996. gada sākumā bankā strādā 45 darbinieki, bet bankas pārstāvniecībā Minskā - 9 cilvēki.

Divos akciju laidienos a/s "Banka Atmoda" ir realizējusi 6 724 akcijas (akcijas nominālvērtība ir 250 latu), izveidojot akciju kapitālu 1 681 000 latu apmērā. Akcijas iegādājušies 6 juridiskas personas, 6 fiziskas personas un 2 valdes locekļi. Uz 1996. gada sākumu bankas akcijas sadalās sekojoši:

1. SIA "Envers" - 2 589 akcijas (to īpatsvars 38,5%),
2. "Ollis International LTD, Inc." - 2 263 akcijas (33,7%),
3. SIA "LatinfoLink" - 1 180 akcijas (17,6%),
4. A/s "Aipara" - 570 akcijas (8,5%),
5. SIA "Faktoriāls" - 50 akcijas (0,7%),
6. P/s "Inko" - 20 akcijas (0,3%),
7. A.Gerharde (valdes loc.) - 10 akcijas (0,1%),
8. G.Tomsons (valdes priekšs.) - 8 akcijas (0,1%),
9. 6 fiziskas personas - 34 akcijas (0,5%).

Otrais akciju laidiens realizēts un apstiprināts par 931 000 latiem. Otrā laidiena akcijas iegādājušies SIA "Envers" par 364 750 latiem, "Ollis International LTD, Inc." par 565 750 latiem un bankas valdes priekšsēdētājs G.Tomsons par 500 latiem.

Latvijas Bankas Kredītiestāžu uzraudzības pārvaldes pārbaudes (no 23.03.96. līdz 05.04.96.) rezultātā, Latvijas Banka nosaka izveidot papildus uzkrājumus prasībai sakarā ar firmas "Ollis International LTD, Inc." depozīta pārņemšanu AKB "Belagroprombank" par 95 934 latiem un izsniežot kredītus analizēt aizņēmēju saimnieciski finansiālo stāvokli. Tā uz 1996. gada 1. martu kopējā nokavētā kredītu pamatsumma ir 399 810 latu un 144 543 dolāri.

A/s "Banka Atmoda" 1996.g. 22. aprīļa valdes sēdē (proto-

kols Nr. 7) atļauj valdes locekļiem B. Avotiņai iegādāties 2 akcijas, kuras pārdod I. Borovikova (I. Piļka).

Ar a/s "Banka Atmoda" 1996. g. 14. jūnija valdes lēmumu Nr. 14 par bankas viceprezidenta v.i. pieņem darbā V. Šestakovsku.

Laikā no 1996. g. 23.07.-29.07. Latvijas Bankas Kredītiestāžu uzraudzības pārvalde atkal veic pārbaudi un konstatē vairākus bankas darbības trūkumus:

1. Banka nav veikusi pasākumus līdzekļu 1 390 000 USD apmērā atgūšanai no akcionāra "Ollis International LTD, Inc.", kuru atmaksas termiņš bija 1996. g. 12. jūnijs. Prasība pret AKB "Belagroprombank" izveidojās uz vienošanās pamata starp bankas akcionāru "Ollis International LTD, Inc.", kuram pieder 33,7% no apmaksātā akciju kapitāla, un a/s "Banka Atmoda", sabiedrībai nododot bankai savas prasījuma tiesības pret AKB "Belagroprombank". Bankas iekšējā bilancē depozīta noguldījums noformēts kā prasība pret kredītiestādēm un saistība pret noguldītāju "Ollis International LTD, Inc.".

2. Izveidotie uzkrājumi nedrošiem parādiem neatbilst kredītu kvalitātei. Novērtējot bankas aktīvus konstatēts, ka papildus nepieciešams izveidot speciālos uzkrājumus 1 209 884 latu apmērā, kā rezultātā bankas pašu kapitāls samazinās un ir 545 139 latu jeb 32,4% no apmaksātā akciju kapitāla un nenodrošina "Kredītiestāžu likuma" 35. panta 2. punkta prasību ievērošanu. Jo-projām kredīti tiek izsniegti finansiāli nestabiliem klientiem. Izsniegto kredītu summa bija 1 004 252 lati. Par galveno kredīta atmaksas garantu tiek pieņemta ķīla. Taču ķīlu nocenošanas process liek domāt, ka kredītu neatmaksas gadījumā realizējot ķīlu, banka cietīs zaudējumus.

3. A/s "Banka Atmoda" 1996. gadā neievēro ārvalstu atklātās pozīcijas normatīvu.

1996. g. 26. jūlija a/s "Banka Atmoda" akcionāru pilnsapulce (protokols Nr. 29) konstatē, ka kredītu nodrošinājums nesedz izsniegto kredītu apmēru. Daļēji tas noticis nekustamā tirgus apstākļu dēļ un lielākā daļa no bankas kredītportfeļa ir izsniegta pret nekustamā īpašuma ķīlu, veidojot uzkrājumus šiem kredītiem būtiski samazinājās bankas kapitāls. Bankas akcionāru pilnsapulce nolemj atbrīvot bankas valdi un atbrīvot viņus no atbildības par bankas darbību un akceptēt bankas akcionāriem izteikto

piedāvājumu un aizņemtās naudas līdzekļus, iemaksājot naudu bankas pašu kapitāla atjaunošanai. Ievēl V.Šestakovsku, G.Celmiņu un A.Starovoitu par bankas valdes locekļiem.

A/s "Banka Atmoda" 1996.g. 27. augusta valdes sēdē (protokols Nr. 17) ievēl V.Šestakovsku par bankas valdes priekšsēdētāju.

Ar 1996. gada 29. augusta Latvijas Bankas valdes lēmumu Nr. 221/8 aptur a/s "Banka Atmoda" darbību sakarā ar to, ka bankas pašu kapitāls ir mazāks par "Kredītiestāžu likuma" pārējas noteikumu 3. punktā noteikto minimālo bankas dibināšanas pamatkapitālu 1 miljonu latu. Ar 1996.g. 30. augustu Latvijas Bankas valde piemēro a/s "Banka Atmoda" pastiprināto uzraudzības kārtību un aizliedz veikt visas banku operācijas, izņemot izsniegto kredītu atgūšanu. Tiek aizliegta arī prasījumu tiesību pret debitoriem cesija, kā arī cita veida bankas aktīvu atsavināšana un apgrūtināšana. Ieceļ Latvijas Bankas Kredītiestāžu uzraudzības pārvaldes speciālisti G.Sūci par Latvijas Bankas pilnvarnieci a/s "Banka Atmoda".

Sakarā ar to, ka a/s "Banka Atmoda" ir atjaunojusi pašu kapitālu, Latvijas Bankas valde (LB 1996.g. 30.septembra valdes lēmums Nr. 225/1) nolemj ar 1996.g. 1. oktobri, piemērojot pastiprinātās uzraudzības kārtību, atļaut a/s "Banka Atmoda" veikt norēķinu operācijas klientu uzdevumā, kā arī tirdzniecību savā un klientu vārdā ar Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma īstermiņa parādzīmēm.

Laikā no 1996.g. 4.-7. oktobrim Latvijas Bankas Kredītiestāžu uzraudzības pārvalde veica a/s "Banka Atmoda" darbības pārbaudi un konstatēja bankas darbības trūkumus:

1. Bankas akcionāru registra ieraksti neatspoguļo akciju apmaksu un akciju īpašniekus.
2. Akcionāru pilnsapulču protokoli tiek noformēti, neievērojot likumu "Par akciju sabiedrībām" 62. pantu, kā arī nav sakārtota bankas juridiskā dokumentācija.
3. Nav veikta privatizācijas sertifikātu pārvērtēšana pēc reālās tirgus cenas vērtības - 083 santīmi. Bankas iegādāto sertifikātu vidējā cena (iegādes) bija 5,18 lati.
4. Bankas kredītportfelis joprojām ir ļoti zemas kvalitātes - šaubīgo un zaudēto kredītu kopsumma ir 1 034 532 lati

jeb 99,7%.

Nav iesniegta tiesā prasība pret bankas akcionāru "Ollis International LTD, Inc.", kura parāds bija 151 112 latu.

5. Banka regulāri neievēro ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas normatīvu.

A/s "Banka Atmoda" iepriekšējo periodu tīrie zaudējumi ir 336 918 latu, pārskata gada zaudējumi - 591 725 latu.

1996. gada 13. novembrī a/s "Banka Atmoda" akcionāru pilnsapulces sēdē (protokols Nr. 30) apstiprināja izmaiņas akcionāru registrā. Bankas valdes locekļi V.Šestakovska iegādājās 2 akcijas no G.Tomsona, A.Starovoits iegādājās 2 akcijas no G.Tomsona, bet G.Celmiņš iegādājās 2 akcijas no A.Gerhardes.

A/s "Banka Atmoda" akcionāru saraksts uz 1996. gada 15. novembri:

1. SIA "Latinfolink" - 1180 akcijas.
2. SIA "Faktoriāls" - 50 akcijas.
3. SIA "Envers" - 2589 akcijas.
4. a/s "Aipara" - 570 akcijas.
5. p/s "Inko" - 20 akcijas.
6. S.Gasanovs - 10 akcijas.
7. A.Griķis - 10 akcijas.
8. A.Gerharde - 8 akcijas.
9. G.Dombrovska - 6 akcijas.
10. R.Sedova - 3 akcijas.
11. I.Borovikova - 3 akcijas.
12. J.Balcere - 2 akcijas.
13. "Ollis International LTD, Inc." - 2263 akcijas.
14. G.Tomsons - 4 akcijas.
15. V.Šestakovska - 2 valdes locekļa akcijas.
16. A.Starovoits - 2 valdes locekļa akcijas.
17. G.Celmiņš - 2 valdes locekļa akcijas.

Kopā: 6724 akcijas (tai skaitā 6 rezervētās valdes locekļu akcijas).

1996. gada 25. novembra a/s "Banka Atmoda" valdes sēdē (protokols Nr. 21) pieņem lēmumu atļaut akcionāriem "Ollis International LTD, Inc." un a/s "Tirdzniecības nams "Aipara"" pārdot viņiem piederošās bankas akcijas pēc saviem ieskatiem, jo

pašreizējie akcionāri nepieteicās akciju iegādei.

1996. gada 4. decembrī notiek a/s "Banka Atmoda" akcionāru ārkārtas pilnsapulce, kurā izskata bankā ienākušās divas pretenzijas no ārzemju kompānijām "Unipex International" un "Unitex Corp" par kopēju summu 1 119 615 ASV dolāri. Šī summa veidojusies no pamatsummas, kuru iemaksāja kompānijas bankā zaudēto kredītu dzēšanai. Banka uzņēmas šīs saistības laikā, kad radās problēmas ar pašu kapitāla saglabāšanu un banka no savas puses apņēmas realizēt kompānijām 95% akcijas, neņemot par šīm akcijām naudu no kompānijām. Taču lielie akcionāri (SIA "Envers", a/s "Aipara", SIA "Faktoriāls") atteicās tādā veidā nodot savas akcijas. Bez tam SIA "Latinfolink" akcijas var realizēt tikai par naudu, tā kā uz šo naudu pretendē Latvijas Banka.

Banka jau trīs mēnešus neveic aktīvu darbību, nenotiek kapitāla piesaiste, ne akciju pārdošana, kā bremsējošs faktors ir arī Latvijas Bankas uzliktie darbības ierobežojumi bankai. A/s "Banka Atmoda" ārkārtas pilnsapulce nolēma apmierināt, pilnībā atgriezt kompānijām pamatsummu (983 000 ASV dolāru), līgumsodu (216 615 ASV dolāru) pēc iespējas minimizēt, vienojoties ar kompānijām. Līdz ar to, ka bankas esošajiem akcionāriem nav brīvu naudas līdzekļu, kurus varētu iemaksāt bankā, kā arī to, ka ar pretenziju apmierināšanu banka zaudē vairāk kā vienu trešdaļu no sava pamatkapitāla, bankas akcionāri pieņēma lēmumu par bankas likvidāciju.

Latvijas Banka ar 1996. gada 5. decembra valdes lēmumu Nr. 239/3 atsauc ar 1996. gada 6. decembri a/s "Banka Atmoda" licenci un iesniedz tiesā pēc piekritības pieteikumu par bankas likvidāciju un aresta uzlikšanu tās aktīviem.

II

Laikā no 1997. gada janvāra līdz maijam tika veikta likvidējamās a/s "Banka Atmoda" dokumentu izvērtēšana, sistematizācija un aprakstīšana.

Ņemot vērā faktu, ka vēl turpinās kredītu atgūšanas process, daļa dokumentu (bankas akcionāru registers, bankas kredītkomitejas sēžu protokoli, kredītlietas u.c.) ir atstāti pie bankas likvidātores.

Dokumentus saskaņā ar Kredītiestāžu likumu, Civillikumu, Kriminālkodeksu un likumu "Par grāmatvedību" ir jāglabā no 5 līdz 60 gadiem, pēc šī laika būtu jāveic otrreizēja bankas dokumentu izvērtēšana. Grūti konstatēt vai dokumentu sastāvs ir pilnīgs un precīzi norādīt trūkstošos dokumentus, jo bankas lietvedība nav formēta pēc pieņemtajām lietvedības normām. Tā, piemēram, bankas "ienākošajos" dokumentos ir tādi svarīgi dokumenti kā Latvijas Bankas pārbaudes dokumenti, tās norādījumi kopā ar mazsvarīgiem dokumentiem. Iznīcināšanai tika atlasītas tikai bankas dokumentu kopijas un atsūtītie reklāmas izdevumi.

Bankas dokumenti sakārtoti grupās, kas veidojušās bankas darbības procesā un, savukārt, grupas sakārtotas hronoloģiskā secībā, kas nodrošina vieglāku dokumentu atrašanu, gan dokumentu aprakstu papildināšanu.

Kopumā 1131 lieta sakārtota sekojošās dokumentu grupās:

1. Bankas uzraudzība un pārvalde.

Šajā grupā iekļauti bankas statūti un to izmaiņas, reģistrācijas apliecības un to izmaiņas, bankas dibinātāju, bankas akcionāru pilnsapulču, valdes sēžu protokoli, pavēles ražošanas* un personālsastāva jautājumos, privatizācijas sertifikātu pirkšanas un pārdošanas dokumenti. Dokumenti par bankas pārbaudēm, atskaites, sarakste, kas raksturo bankas darbību.

2. Grāmatvedība.

Tā sadalās šādās apakšgrupās:

2.1. Resursi (dienas bilances, mēneša un ceturkšņa bilances, pozīciju saraksti, konvertācijas dokumenti, valūtas darījumi u.c.).

2.2. Klientu apkalpošana (bankas klientu maksājumu uzdevumi, klientu kontu izraksti, klientu juridiskās lietas, depozītu

*tā rakstīts uz lietās

līgumi, akreditīvu lietas, dokumenti par VISA rēķinu atvēršanu un apkalpošanu u.c.).

2.3. Grāmatvedības uzskaitē (bankas memoriālie un iekšējie dokumenti, klīringa dokumenti, atskaites-kompjūtera izdrukas, operāciju dienasgrāmatas, iekšējo un tranzītkontu izraksti, darbinieku algu kartiņas un algu izmaksas saraksti, pilnvaras u.c.).

3. Kase.

Šajā grupā ietilpst kases grāmatas, kases dokumenti un atskaites, operāciju dienasgrāmatas, kontu atlikumi u.c..

4. Kredītu daļa.

Šajā grupā iekļautas kredītlietas, glabājuma līgumi, atskaites par kredītiem u.c..

5. Starpbanku korespondējošās attiecības.

Šajā grupā ir līgumi par korespondentattiecību izveidošanu, nostro-loro korkontu dokumenti, maksājumu uzdevumi un kontu izraksti.

Ņemot vērā to, ka aprakstos lietu nosaukumi satur komercnoslēpumus un informāciju, kuru atklājot tā varētu kaitēt, šie apraksti paredzēti lietošanai tikai ar atļauju. Atklātai lietošanai ir sagatavoti apraksti, kuros sniegtas vispārīgas ziņas par katrā aprakstā iekļautajiem dokumentiem un to kopējo skaitu.

Vēsturisko izziņu sastādīja

S. Zarina

S.Zariņa

Ar vēsturisko izziņu iepazīnās

A/s "Banka Atmoda" Likvidatore

1997.g.

jūnijā

[Handwritten signature]

**Likvidējamās
Akciju sabiedrības „Banka Atmoda”
vēsturiskās izziņas turpinājums
(1997. – 2004. g.)**

Ar 1996.gada 4.decembri a/s „Banka Atmoda” ārkārtas pilnsapulcē pieņēma lēmumu par bankas pašlikvidāciju, kuru Latvijas Banka uzskatīja par nepamatotu un iesniedza Rīgas apgabaltiesā pieteikumu par a/s „Banka Atmoda” likvidācijas nepamatotību un uzlika arestu bankas rēķiniem un mantai. Līdz ar to bankai nebija iespējams griezties tiesā, lai atgūtu kredītparādus. Pretenziju iesniegšanas termiņš pret banku bija beidzies 1997.g.13.martā. A/s „Banka Atmoda” visas pretenzijas pieņēma, izņemot kompensācijas „BEK Corporation” par summu 600 000 ASV dolāru un Rīgas Tūrisma skolas pretenziju par summu 15 849 latu apmērā. Abas pretenzijas tika noraidītas kā nepamatotas.

Likvidējamā a/s „Banka Atmoda” uzsāka tiesvedības procesu pret Latvijas Banku un saskaņā ar 1997. gada 21. augusta Latvijas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedumu arests bankas naudas līdzekļiem, vērtspapīriem un citai mantībai tika atcelts .

Lai samazinātu bankas izdevumus, kas saistīti ar pašlikvidācijas procesu, banka atteicās no telpām Rīgā, Pils ielā 21 un nomāja telpas Rīgā, Maskavas ielā 116 ar platību 12 m² un 2 darbiniekiem: grāmatvedi un saimniecības pārziņi.

Likvidējamās a/s „Bankas Atmoda” bilance uz 1998. gada februāra mēnesi bija: ienākumi – 1 735 469 39 lati, izdevumi – 1 564 176 90 lati, peļņa – 171 292 81 lati.

Bankas likvidācija ieilga sakarā ar tiesas procesu ar Baltkrievijas Banku „Belagroprombank”. Likvidējamās a/s „Banka Atmoda” klients „Ollis International” 1995. gadā pārskaitīja uz a/s „Belagroprombank”, kur bija a/s „Banka Atmoda” depozīta rēķins, naudu 4 milj. ASV dolāru apmērā. A/s „Belagroprombank” bija otra lielākā banka Baltkrievijā, kuru pārņēma valsts, un šī naudas summa tika norakstīta no a/s „Banka Atmoda” depozīta rēķina. Kompānija „Ollis International” bija parādā a/s „Banka Atmoda” 990 000 ASV dolāru, tādēļ tā piedāvāja mainīt kompānijas prasījuma tiesības pret „Belagroprombanku” uz prasījuma tiesībām, kas ir a/s „Banka Atmoda” pret debitoriem. 1997.g. 27.martā a/s „Banka Atmoda” ārkārtas pilnsapulcē ar balsu vairākumu nolēma pieņemt kompānijas noteikumus un slēgt cesijas līgumu, un uzsākt tiesas procesu ar a/s „Baltagroprombank”. Baltkrievijas saimnieciskajā tiesā pēc ilgstošas tiesāšanās prasība tika noraidīta. Strīds pilnībā izšķirts, un tiesas nolēmumi stājušies spēkā.

Laika posmā no likvidācijas procesa uzsākšanas a/s „Banka Atmoda” atguvusi sekojošas naudas summas:

- no debitoriem 15 682 USD un 8 657 LVL,
- pārdodot inventāru par 4 235 LVL,
- atgriezta bankas darbības laikā tiesai samaksātā valsts nodeva 1 167 LVL.

Savukārt, uz iesniegtajām pretenzijām izmaksātas sekojošas naudas summas: 52 177 USD un 2 622 LVL.

Firma „Belnat” palikusi parādā 600 000 USD. Bankas grāmatvedības dokumentos nav ne līguma, ne galvojuma, ne citu dokumentu, lai uzsāktu naudas piedziņu. Firma „Belnat” ir ārzonas firma, kuru nav iespējams sameklēt, tādēļ šī summa norakstāma

zaudējumos. Likvidācijas gaitā bankai nav bijis iespējams atgūt vēl sekojošos kredītus:

- 5 147 21 LVL (SIA „Vineta”, SIA „L Gita”, V. Lublinskim un I. Balcerei izsniegtie aizdevumi),
- 38 308 LVL (SIA „LVE” un SIA „Lettiko” izsniegtie kredīti),
- 160 USD no bankas „Banka Kredit Pēterburga”, jo banka likvidēta.

Likvidējamā a/s „Banka Atmoda” 2004.g. 30.janvāra atkārtotā pilnsapulcē vienbalsīgi nolēma visas neatgūto aizdevumu summas norakstīt un pabeigt bankas likvidāciju, izslēdzot to no LR Uzņēmumu reģistra. Ar 2004.gada 28.maija LR Uzņēmumu Reģistra lēmumu a/s „Banka Atmoda” tika izslēgta no reģistra.

II

Laikā no 2004. gada jūnija līdz augustam tika veikta likvidējamās a/s „Banka Atmoda” dokumentu sakārtošana un aprakstīšana, kuri atradās likvidatores I.Putenes. Dokumentus saskaņā ar Kredītiestāžu likumu, Civillikumu, Kriminālkodeksu un likumu „Par grāmatvedību” ir jāglabā no 5 līdz 60 gadiem, pēc šī laika būtu jāveic otrreizēja bankas dokumentu izvērtēšana. Ņemot vērā to, ka bankas lietvedība nebija formēta pēc pieņemtajām lietvedības normām un dokumentu apstrāde tika veikta 2 paņēmienos ar 7 gadu intervālu, dokumentu izmantošana ir apgrūtināta. Bankas dokumenti ir sakārtoti pēc tā paša principa kā pirmajā apstrādes procesā. Kopumā 120 lietas sakārtotas sekojošās dokumentu grupās.

1. Bankas uzraudzība un pārbaude.

Šajā grupā iekļauti bankas statūti, reģistrācijas apliecības, akcionāru reģistrācijas grāmata, akcionāru pilnsapulču un valdes sēžu protokoli, bankas likvidatores pavēles, pavēļu, rīkojumu un ziņojumu reģistrācijas žurnāls, finanšu pārskats par sociālā nodokļa maksājumiem, statistiskās atskaites, atbrīvoto darbinieku lietas, saņemtie un nosūtītie dokumenti, dokumentu reģistrācijas žurnāli, saimnieciskie lēmumi.

2. Grāmatvedība:

- 2.1. resursi (dianas bilances, bankas mēneša un ceturkšņu bilances, 1996. gada bilance, pamatlīdzekļu uzskaites un kustības dokumenti,
- 2.2. klientu apkalpošana (maksājumu uzdevumu reģistrācijas žurnāli, atskaites par kontu stāvokli, juridisko un fizisko personu depozītu līgumi, ķīlas, līgumi, cesijas līgumi un pretenzijas,
- 2.3. grāmatvedības uzskaites (bankas iekšējie dokumenti, atskaites datorizdrukas, korkontu maksājumu dokumenti, darbinieku algu kartiņas, izsniegto pilnvaru un čeku grāmatīņu reģistrācijas žurnāli).

3. Kase. Šajā grupā ietilpst kases dokumenti, ienākumu un izdevumu kases žurnāli, valūtas kases grāmatas, kases pārbaudes akti.

4. Kredītu daļa. Šajā grupā iekļautas kredītlietas.

5. Starpbanku korespondējošās attiecības.

Šajā grupā iekļauti nostro kontu atlikumi, atvērtie korespondentkonti un to maksājumu izraksti, līgumi, tiesas pieprasījuma vēstules un spriedumi).

Ņemot vērā to, ka aprakstos lietu nosaukumi satur komercnoslēpumus un informāciju, kuru atklājot, tā varētu kaitēt, šie apraksti paredzēti lietošanai tikai ar atļauju. Atklātai lietošanai ir sagatavoti apraksti, kuros sniegtas vispārīgas ziņas par katrā aprakstā iekļautajiem dokumentiem un to kopējo skaitu.

Vēsturisko izziņu sastādīja

S. Zariņa S. Zariņa

Ar vēsturisku izziņu iepazīs
a/s „Banka Atmoda” likvidatore

I. Putene
I. Putene

1. 10. 2004

